

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHELSEA 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

NO. 136. — ŠTEV. 136.

NEW YORK, MONDAY, JUNE 12, 1933. — PONEDELJEK, 12. JUNIJA 1933

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3-3878

VOLUME XLI. — LETNIK XLI

ANGLEŠKI KRALJ OTVORIL SVETOVNO KONFERENCO

NA NAJVAŽNEJŠI KONFERENCI VSEH ČASOV JE ZASTOPANIH ŠESTINŠESTDESET DEŽEL

Konferenca se bo vršila v Kensington muzeju. — Sest evropskih držav je stvorilo blok proti Angliji in Združenim državam. — Za angleškim kraljem bo govoril Ramsay MacDonald. — Angleška vlada se še ni odločila, če bo 15. junija plačala ali ne.

LONDON, Anglija, 11. junija. — Jutri se bo tukaj pričela svetovna gospodarska konferenca, na kateri bo zastopanih šestinšestdeset narodov. Svrha konference je izboljšati trgovski in gospodarski položaj sveta.

Ameriška delegacija je sestavila načrt za zvišanje cen v svetovni trgovini ter je trdno prepričana, da bo s svojimi predlogi pridrila.

Ameriški delegaciji načeluje državni tajnik Cordell Hull.

Konferenco bo jutri popoldne otvoril angleški kralj Juri. Delegati so prepričani, da jih čaka trdo delo, ki bo pa slednjič kronano z uspehom.

Vroče debate se bodo vršile glede štabilizacije valut, dasi so se zastopniki newyorske zvezne rezervne banke sporazumeli glede tega kočljivega vprašanja z zastopniki Angleške in Francoske banke.

Francija in druge dežele, ki imajo še zlati standard, bodo zahtevale, naj Amerika in Anglija zopet uveljavita zlato valuto. Angleži bodo najbrž vztrajali na stališču, da je treba pred tem rešiti vprašanje vojnih dolgov in druge sorodne probleme.

Na jutrišnji seji bosta gvorila angleški kralj in angleški ministrski predsednik Ramsay MacDonald. Nato bo zborovanje odgodeno do torka.

Konferenca se bo vršila v novem Kensington muzeju, ki je bil zadnjo minuto pritejen v to svrho.

Ameriška delegacija se bo podala na delo brez so-delovanja Normana H. Davisa, ki je posebni poslanik predsednika Roosevelta, dasiravno je bil Davis član organizacijskega odbora. Načelnik ameriške delegacije, državni tajnik Hull, bo najbrž izvoljen za predsednika komisije, ki se bo bavila z gospodarskimi vprašanjami.

LONDON, Anglija, 11. junija. — Na predvečer svetovne gospodarske konference se je pojavila možnost stvoritve kontinentalnega evropskega bloka, kojega cilj bo, prisiliti Ameriko in Anglijo, da se vrneta k zlati valuti.

Sest držav pod vodstvom Francije bo skušalo iz-siliti stabilizacijo dolarja in angleškega funta, predno se bodo vršile razprave o tarifih, višjih cenah in trgovskih pogodbah.

Zastopniki Nemčije, Italije, Poljske, Jugoslavije, Romunske, Čehoslovaške in Francije so prišli do zaključka, da je treba najprej valute stabilizirati, predno se bo konferenca bavila z drugimi problemi.

Danes sta dospela v London francoski ministrski predsednik Daladier in finančni minister Georges Bonnet.

WASHINGTON, D. C., 11. junija. — Ameriška vlada je po diplomatskih zastopnikih obvestila evropske države, ki že nekaj časa razpravljajo o tem, da ne bi plačale svojih obveznosti, da v četrtek zapadejo plačila na vojni dolg.

Sledec svojemu običaju, washingtonska vlada vsakega pol leta opozori trinajst evropskih držav na zapadlo plačilo vojnega posojila. Zadnji teden pred plačilom je vedno zelo razburljiv. 15. junija bi imeli Združene države na račun vojnega posojila prejeti od trinajstih držav \$144,179,674.

Iz Londona prihajajo poročila, da se angleška vlada še ni odločila, ali bi 15. junija plačala svoj zapadli dolg, ali ne. V Washingtonu je tudi sporočila

Uspešen polet španskih letalcev

EKSPOZIJA V KEMIČNI TOVARNI

Carinski paznik je spoznal enega izmed njih. S seboj sta imela dve dekleti.

North Arlington, N. J., 11. junija. — V petek zvečer je eksplozija v kemični tovarni Atlantic Pyroxolin Waste Products Company povzročila veliko zmešnjavo in opustošitev. Ubijih je bilo 9 oseb in več sto ranjenih.

Gasilec so našli štiri trupla, v bližino ostalih pa zaradi hude vročine in razmetane električne žice in bilo mogoče priti.

Koliko oseb je bilo ranjenih, ni mogoče dognati; v bolnišnico so jih prepeljali nad 100.

V drugini Dale, ki je stanovala v hiši poleg tovarne, so bile ubite štiri osebe.

Na ulici River Road, ki pelje mino tovarne, je bila velika zmešnjava. Po tleh so se valjali ranjeni ljudje in v mimo tekoči reki Passaic River so se borili z valovi ljudje, ki jih je eksplozija vrgla v vodo.

Tik pred eksplozijo je bila ujema ob tovarni polna otrok in odraslih ljudi, ki so vsled hude dnevnine vročine iskali hladila. Ob eksploziji so škrgnili ognjeni jeziki iz tovarne čez ulico in čez cesto na hišo Josipa Kliča. Nekatere je eksplozija vrgla v reko, drugi pa so poskakali sami, da so pogasili obliko, ki se jim je vsled eksplozije.

Policeja je arretirala lastnika tovarne Aleksandra Scheinzeita pod obdolžbo neprevidnih in da ni imel dovoljenja za obrat kemične tovarne. Scheinzeit pa je na policiji izpovedal, da je že večkrat prejel pretilna pisma, da bo vrzen iz svojega podjetja, ako ne bo poslušal pametnih nasvetov.

Pozneje je bilo izdano zaporno povelje proti bratomu Larry in Hermanu Geringu, ki imata slično tovarno v Brooklynu, ki pa sta nujno v Elizabet, N. J. Oba brata sta osumnjali, da sta povzročila eksplozijo, da se odkrižata konkurenčna podjetja. Policejski komisar je oba Geringa odpustil, ker proti njima še ni nikakih dokazov, toda naročil, jama je, da naj bosta vedno pripravljena, da bosta poklicana k zasiševanju v preiskavi eksplozije.

V FRANCII BO SLABA LETINA

Pariz, Francija, 11. junija. — Poljedelski urad naznanja, da bo vsle suše letosni pridelki žita znašal samo 603,000,000 bušljev.

Ako se izkaže ta cenitev za pra-

svoje stališče glede zapadle svote \$75,950,000. V Londonu je razširjena govorica, da je angleška vla-da ponudila plačati 2,000,000 funтов šterlingov (okoli \$8,000,000).

V prejšnjih slučajih je zakladniški departement vedno posal tozadovno obvestilo finančnim ministrom dolžnih držav. Tudi sedaj je to obvestilo pravil zakladniški department, toda ga je za razpo-siljatev izročil državnemu departmantu.

S tem je washingtonska vlada hotela pokazati evropskim državam, da predsednik Roosevelt še vedno pričakuje, da se bodo zavedle svoje dolžnosti in obveznosti do Združenih držav.

KITAJCI SE BOJE JAPONSKEGA OSVAJANJA

Japonci se bodo najbrže polasti Čaharja. — Delo bodo priklopili Mančukuo. — Kanton protestira proti ameriškemu posojilu.

Peiping, Kitajska, 11. junija. — Uradni in neuradni kitajski krogi se zelo vremenskim, ker vse kažejo na opustošenje. Ubitih je bilo 9 oseb in več sto ranjenih.

Gasilec so našli štiri trupla, v bližino ostalih pa zaradi hude vročine in razmetane električne žice in bilo mogoče priti.

Koliko oseb je bilo ranjenih, ni mogoče dognati; v bolnišnico so jih prepeljali nad 100.

V drugini Dale, ki je stanovala v hiši poleg tovarne, so bile ubite štiri osebe.

Na ulici River Road, ki pelje mino tovarne, je bila velika zmešnjava. Po tleh so se valjali ranjeni ljudje in v mimo tekoči reki Passaic River so se borili z valovi ljudje, ki jih je eksplozija vrgla v reko, drugi pa so poskakali sami, da so pogasili obliko, ki se jim je vsled eksplozije.

Policeja je arretirala lastnika tovarne Aleksandra Scheinzeita pod obdolžbo neprevidnih in da ni imel dovoljenja za obrat kemične tovarne. Scheinzeit pa je na policiji izpovedal, da je že večkrat prejel pretilna pisma, da bo vrzen iz svojega podjetja, ako ne bo poslušal pametnih nasvetov.

Pozneje je bilo izdano zaporno povelje proti bratomu Larry in Hermanu Geringu, ki imata slično tovarno v Brooklynu, ki pa sta nujno v Elizabet, N. J. Oba brata sta osumnjali, da sta povzročila eksplozijo, da se odkrižata konkurenčna podjetja. Policejski komisar je oba Geringa odpustil, ker proti njima še ni nikakih dokazov, toda naročil, jama je, da naj bosta vedno pripravljena, da bosta poklicana k zasiševanju v preiskavi eksplozije.

Pariz, Francija, 11. junija. — Južno-zapadni politični svet je po kablu poslal United States Reconstruction Finance Corporation protest proti posojilu, katerega je v Washingtonu sklenil finančni minister kitajske vlade v Nankingu, T. V. Soong.

Politični svet zatrjuje, da bo vrladu v Nankingu to posojilo prorabil za državljanško vojno, do katerje mora priti, ako hoče izvršiti pogoje premirja z Japonsko.

Hongkong, Kitajska, 11. junija. — Južno-zapadni politični svet je po kablu poslal United States Reconstruction Finance Corporation protest proti posojilu, katerega je v Washingtonu sklenil finančni minister kitajske vlade v Nankingu, T. V. Soong.

Politični svet zatrjuje, da bo vrladu v Nankingu to posojilo prorabil za državljanško vojno, do katerje mora priti, ako hoče izvršiti pogoje premirja z Japonsko.

Policeja je arretirala lastnika tovarne Aleksandra Scheinzeita pod obdolžbo neprevidnih in da ni imel dovoljenja za obrat kemične tovarne. Scheinzeit pa je na policiji izpovedal, da je že večkrat prejel pretilna pisma, da bo vrzen iz svojega podjetja, ako ne bo poslušal pametnih nasvetov.

Pozneje je bilo izdano zaporno povelje proti bratomu Larry in Hermanu Geringu, ki imata slično tovarno v Brooklynu, ki pa sta nujno v Elizabet, N. J. Oba brata sta osumnjali, da sta povzročila eksplozijo, da se odkrižata konkurenčna podjetja. Policejski komisar je oba Geringa odpustil, ker proti njima še ni nikakih dokazov, toda naročil, jama je, da naj bosta vedno pripravljena, da bosta poklicana k zasiševanju v preiskavi eksplozije.

Pariz, Francija, 11. junija. — Južno-zapadni politični svet je po kablu poslal United States Reconstruction Finance Corporation protest proti posojilu, katerega je v Washingtonu sklenil finančni minister kitajske vlade v Nankingu, T. V. Soong.

Politični svet zatrjuje, da bo vrladu v Nankingu to posojilo prorabil za državljanško vojno, do katerje mora priti, ako hoče izvršiti pogoje premirja z Japonsko.

Pariz, Francija, 11. junija. — Južno-zapadni politični svet je po kablu poslal United States Reconstruction Finance Corporation protest proti posojilu, katerega je v Washingtonu sklenil finančni minister kitajske vlade v Nankingu, T. V. Soong.

Politični svet zatrjuje, da bo vrladu v Nankingu to posojilo prorabil za državljanško vojno, do katerje mora priti, ako hoče izvršiti pogoje premirja z Japonsko.

Pariz, Francija, 11. junija. — Južno-zapadni politični svet je po kablu poslal United States Reconstruction Finance Corporation protest proti posojilu, katerega je v Washingtonu sklenil finančni minister kitajske vlade v Nankingu, T. V. Soong.

Politični svet zatrjuje, da bo vrladu v Nankingu to posojilo prorabil za državljanško vojno, do katerje mora priti, ako hoče izvršiti pogoje premirja z Japonsko.

Pariz, Francija, 11. junija. — Južno-zapadni politični svet je po kablu poslal United States Reconstruction Finance Corporation protest proti posojilu, katerega je v Washingtonu sklenil finančni minister kitajske vlade v Nankingu, T. V. Soong.

Politični svet zatrjuje, da bo vrladu v Nankingu to posojilo prorabil za državljanško vojno, do katerje mora priti, ako hoče izvršiti pogoje premirja z Japonsko.

Pariz, Francija, 11. junija. — Južno-zapadni politični svet je po kablu poslal United States Reconstruction Finance Corporation protest proti posojilu, katerega je v Washingtonu sklenil finančni minister kitajske vlade v Nankingu, T. V. Soong.

Politični svet zatrjuje, da bo vrladu v Nankingu to posojilo prorabil za državljanško vojno, do katerje mora priti, ako hoče izvršiti pogoje premirja z Japonsko.

Pariz, Francija, 11. junija. — Južno-zapadni politični svet je po kablu poslal United States Reconstruction Finance Corporation protest proti posojilu, katerega je v Washingtonu sklenil finančni minister kitajske vlade v Nankingu, T. V. Soong.

Politični svet zatrjuje, da bo vrladu v Nankingu to posojilo prorabil za državljanško vojno, do katerje mora priti, ako hoče izvršiti pogoje premirja z Japonsko.

Pariz, Francija, 11. junija. — Južno-zapadni politični svet je po kablu poslal United States Reconstruction Finance Corporation protest proti posojilu, katerega je v Washingtonu sklenil finančni minister kitajske vlade v Nankingu, T. V. Soong.

Politični svet zatrjuje, da bo vrladu v Nankingu to posojilo prorabil za državljanško vojno, do katerje mora priti, ako hoče izvršiti pogoje premirja z Japonsko.

Pariz, Francija, 11. junija. — Južno-zapadni politični svet je po kablu poslal United States Reconstruction Finance Corporation protest proti posojilu, katerega je v Washingtonu sklenil finančni minister kitajske vlade v Nankingu, T. V. Soong.

Politični svet zatrjuje, da bo vrladu v Nankingu to posojilo prorabil za državljanško vojno, do katerje mora priti, ako hoče izvršiti pogoje premirja z Japonsko.

Pariz, Francija, 11. junija. — Južno-zapadni politični svet je po kablu poslal United States Reconstruction Finance Corporation protest proti posojilu, katerega je v Washingtonu sklenil finančni minister kitajske vlade v Nankingu, T. V. Soong.

Politični svet zatrjuje, da bo vrladu v Nankingu to posojilo prorabil za državljanško vojno, do katerje mora priti, ako hoče izvršiti pogoje premirja z Japonsko.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President L. Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
116 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto večja na Ameriko in	Na New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Na pol leta	\$3.50
Na pol leta	Na inozemstvo na celo leto	\$7.00
Na dve leta	Na pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement or Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Dopisni brez podpis in osebnosti se ne prihodijojo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembah kraja naravnika, prosimo, da ne nam tudi prejšnje bivališče naznam, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 8-3878

SVETOVNA GOSPODARSKA KONFERENCA

Danes se je v Londonu sestala svetovna gospodarska konferenca. Problemi, ki so na njenem dnevnem redu, prekašajo po svojem obsegu, po važnosti in po pomenu za svetovni gospodarski mir vse probleme, ki so bili predmet razprav na gospodarskih konferencah vsa leta po svetovni vojni.

Resnost današnje situacije se najbolj izraža v ne-pojmljivo visokem številu brezposelnih delavcev, v nizkih cenah agrarnih in deloma tudi industrijskih proizvodov, katerih zaloge neprestano naraščajo.

Zaradi denarnih motenj se mednarodni trgovinski promet vse bolj zaustavlja in trgovinske bilance povzročajo čim dalje večjo skrb gospodarskim strokovnjakom.

Na svetovni gospodarski konferenci bodo morali delegati in strokovnjaki najti rešitev iz denarne desorganizacije, iz propasti mednarodne izmenjave dobrin ter iz poloma cen agrarnim proizvodom in vsem sirovinam.

Cilj konference bo, da odstrani paralizo gospodarskega napredka, da ukinie vse omejitve, ki so jih države iz političnih ali drugih razlogov uvedle in ki predstavljajo oviro normalnega razvoja gospodarskih poslov. Prohibicije in kontigenti vseh vrst, devizne omejitve in slični ukrepi, s katerimi so države skušale ščititi svoje interese, zatirajo trgovsko podjetnost gospodarstvenikov in ubijajo vsako individualno iniciativno.

Sedanja kriza je omajala osnovne strukture mednarodnih finančnih in mednarodnega gospodarstva.

Svetovna gospodarska konferenca ima nalogi, zastaviti vse svoje sile, da se svet reši pred gospodarsko katastrofo. Med glavnimi pogoji, da ta nalogu uspe, je ureditve vprašanja vojnih dolgov, ki so morda glavni krivec, da se je omajala finančna in gospodarska stabilnost vsega sveta.

Po sklepih pripravljalne komisije, ki dela že skoraj dve dni v Ženevi, bo delovni program londonske konference razdeljen na dve veliki skupini.

Prvo skupino bodo tvorili finančni problemi, ki spadajo v domeno denarne in kreditne politike.

V tej skupini se bo vršila tudi razprava o težavah pri izmenjavi denarja, cirkulaciji kapitala in o nivoju cen.

Drugi del programa obsega reševanje vprašanj ekonomskega značaja. Šlo bo za to, kako izboljšati produkcijo in mednarodno izmenjavo blaga, kako urediti carinsko politiko ter odpraviti ali vsaj znatno omiliti prohibicije in restrikcije uvoza, kontingentiranje in druge ovire mednarodne trgovine.

Vsi ti gospodarski in finančni problemi se ne morejo rešiti eden brez drugega. Zaradi tega bo treba najti pozitivne in realne ukrepe, s katerimi bo mogoča rešitev vseh teh medsebojno povezanih vprašanj.

Ni dvoma, nalogu londonske konference bo težka, zelo težka. Za njeno rešitev bo treba dobre volje in vzajemne popoustljivosti, drugače ne bo prišlo do dobre in ugodne rešitve.

Zlato iz potopljene križarke.

Skrivaj in na tistem so ugotovili lego angleške križarke "Hampshire", potopljene v Severnem morju med svetovno vojno, ko je utonil tudi angleški vojni minister Jord Kitchener, ki je bil namenjen v Rusijo. Iz tresorov potopljenih križarke so dvignili 15,000 funtori sterlingov v zlatu. To delo je opravil potapljač v strokovnjaku na polju tresorov Courtney, ki je še prej odpril tresor potopljen je "Egypt", na kateri je bilo tu mnogo zlata.

Ladja, ki naj bi potekala potop-

VELIKA DRAMA NA VZHODU

Kar se danes dogaja v Aziji, kjer si je narod, lažen zemlje in kruha pa tudi časti in slave, v podružnem letu osvojil ozemlje, večje, ko Španija, Francija in Nemčija skupaj, je ogromnega pomena za svetovno zgodovino. Evropa, ki se vije v krivih najhujše moralne in gospodarske krize, je primorana, da ob pohodu japonskih otočanov na kitajsko celino igra vlogo brezmočnega gledalca, ki se morebiti se danes ne zaveda, kakšna usoda jo čaka, ko se bodo azijski narodi pod japonsko hegemonijo predramili iz svoje večstoletne dremavice.

Še pred nekaj leti je obstajala tako zvana rumena nevarnost v tenu da bi se zedinili 450 milijonov Kitajcev, v katerih je Sunjatsen živil nacionalno zavest, ki se je razobilnili in razbila ob navalu pacifičnih, ultraliberálnih in boljeviških idej. Danes pa imamo pred seboj naval drugačnega naroda, ki je pokazal, da si more politično in gospodarsko prvenstvo prizoriti le narod, ki je ohranil svoje zdrave domovinske in plemenitke pranagone, naj bo tudi petkrat manj številni od kitajskega, katerega so ideje in pobude zapadne civilizacije očividno le še bolj izkvarile. Sunjatsenovo zamisel o združitvi in osvoboditvi azijskih narodov je prevzel japonski nacijonalizem, ki črpa svoje moči iz vira lastnega narodnega etosa, ki ga evropska civilizacija ni mogla predvaditi. Evropa je dala Japonci, znanstvene pripomočke, nekatere zunanje oblike življenja in gospodarskega proizvajanja, toda duša je ostala nedotaknjena, zdrava, prostora željna, bojevita in živorna v pomenu čisto naravnih gonov in pogonov življenja.

Veliki večini, ki se ne bavi z zemljepisom, narodopisom in statistiko, je gotovo neznan, da japonsko pleme šteje danes že 92 milijonov glav. Kljub visoki civilizaciji, ki v znanstvenem in tehničnem pogledu prav nič ne zaostaja za evropsko — v medicini, higijeni, na več polih narovoslovin v ved v ljudskem šolstvu in tudi drugod — jo ptegne celo prekašati — se japonski narod še ni okužil po omlitih teorijah, ki vidično rešitev sodobnega socialnega in gospodarskega vprašanja v umetni regulaciji potrošnikov. Zato je plodovito Japoncev ostala neznanjšana, tako da so v dobi od 1. 1925 — 1930 zoper narasti za 7 milijonov duš ali za 8% in bodo v par letih predstavljati stotmilionski narod. Preobrat v tem oziru se ni batil, zakaj Japanska baš v naših dneh doživlja globalite svojih narodnih sil na podlagi očetovskih tradicij.

Tako zdravemu narodu je treba nove zemlje, zakaj na otočju, ki je po 80% svoje površine hribovito in neobdeljivo oziroma ne daje zadostnega pridelka, že danes pride na 1 kvadratni kilometri 150 jedr. Japonska je danes najbolj gostota naseljenja država sveta. Japonsko otočje pa je tudi najbolj od vseh na svetu izpostavljeno elementarnim katastrofam vulkanskih pretresov in morskih poplav. Indutrializacija je dosegla svoj višek, ki ga ni mogoče več prekoraciči; Japanska ima danes dve velemesti, ki zatejata nad 2 milijona prebivalcev in 28 velemest, z več kot 100,000 prebivalci vsake.

Ogromni industriji primanjkuje sirovin, ki le-
jiharde rubljev in par stečev ruskih življenj, igraje osvojili, ne da bi bili moskovski vlastodržci, ki so si še nedavno prizvajali hegemonijo vse Azije, genili z mazinem. Toda to je še prvi akt velike drame na Vzhodu, drugi se začne, ko bapolska konjenica pod generalom "Ažia Ažiće m!" vjhala skozi "Velika vrata" v Peking...
LIZOL JE PILA.

V Zagrebu se je zastrupila z lizolom živilja Jelena Stročić. Našli so jo nezavestno in jo prepeljali v bolnico, toda zdravnik nima upanja, da bi ji rešili življenje. Obupala je, ker ji je umrl otrok in jo zapustil fant.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU
CENE DINARJEM IN LIRAM SO TAKO NESTANOVITNE, DA JIH NE MOREMO NAVESTI

Izplačila v ameriških dolarjih ostanejo neizpremenjena.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJEH
Za izplačilo \$5.00 morate poslati \$ 5.75
" " \$10.00 " " \$10.85
" " \$15.00 " " \$16.—
" " \$20.00 " " \$21.—
" " \$40.00 " " \$41.35
" " \$50.00 " " \$51.80

Prejemnik dobri v starem kraju izplačilo v dolarjih.
Nujna nakazila izvršujemo po Caije Letter za pristojbino \$1.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PO KONVENCIJI SLOVENSKE NARODNE PODP. JEDNOTE

Chicago, Ill., 8. junija.

To zaključeno poročilo vsebuje v glavnem spremembe v glavnem odboru in glavnem uradu samem. Število glavnih odbornikov je bilo zmanjšano od 25 na 19. Okrožni zastopniki, katerih je bilo 5, so odpadli in pa glavni zdravnik, ki je bil doslej član glavnega odbora. Zanaprav ne bo več in tudi ni bil izvoljen na konvenciji, ampak imenovan po glavnem odboru, kateremu bo odgovoren, in na katerega se bo prihajal le po potrebi. Izmed 19 odbornikov jih je 12, ki so obdržali svoja starame, 1 ki je postal v odboru, a je bil izvoljen na novo mesto, 2 ki sta bila svoj čas v odboru, in 4, ki so bili prvji izvoljeni za odborniške mesta. Novi odbor prične svoj termin s prvim julijem t. i. in konča s 1. julijem 1937.

Kakšen bo izid volitev, se je preeč ugibalo ves čas, kar je bila konvencija v teku. Med opoldanskim odmorom, tik pred volitvami zadnjih petek, 2. junija sta bili razdeljeni med delegate dve listi kandidatov. Na eni je bil kandidat za predsedništvo Joško Owen, dobro znani govornik med slovenskim delavstvom v Ameriki; na drugi pa dosedanji predsednik Vincent Cainkar. Smelo se trdi, da je zanimanje za konvencijo doseglo svoj višek za časa štetja glasov oddanih za ta dva kandidata. Izid je bil v prid dosedanjemu predsedniku, ki bo imel začet svoj četrти termin. Najbolj dramatičen je bil pa izid volitev za bolniškega tajnika, pri katerih je dosedanji bolniški tajnik, Džaš Novak, pripadel z enim glasom manjšini. Dobil je namreč 104 glasove, dočlan jih je njen profilikandidat, Lawrence Grašček, bivši začasni bolniški tajnik, dobil 105.

Volitve v celoti so vzele več kot en cel dan in časa, to pa zato, ker po pravilih Jednote mora vsak kandidat, da je izvoljen, dobiti večino oddanih glasov. Za to je bilo treba mnogo ožjih volitev, v nekaterih slučajih po dvoje za eno mesto. Cela stvar se tudi ni vršila brže agitacije. Nasprotno, bilo je dovolj. Težko je pa reči, da je bila to strankska ali politična agitacija, razen da je bila protisocialistična in protosocijalistom.

In tisti, ki so jo vodili, ne morejo biti niti kaj ponosni na njo. Kajti gospodje republikanci in demokratje v sodržini komunisti se gotovo ne morejo pomešati, da bi bili skupno delovali za stranke, kojih interesi ne dopuščajo takega sodelovanja. Ampak to je postranska stvar. Glavno je izid volitev, ki je sledi:

Predsednik: Vincent Cainkar, ponovno izvoljen.

Glavni tajnik: Fred Vider, Chicago, ponovno izvoljen.

Glavni blagajnik: John V. V. Prebivalstvo sumi, da je ogenj zagađala zločinska roka.

ONIM, KI POŠILJAJO DENAR V DOMOVINO,

naznanjam, da je mogoče poslati vsoto do sto dolarjev brez vsake izjave, v kako svrhu je denar namejen.

Tozadetna odredba je bila dne 17. marca odpravljena. Kdo hoče poslati več kot sto dolarjev, naj podpiše spodnje izjavo in naj nam jo pošlje z določno pošiljavijo.

DECLARATION FOR MONEY ORDER

I herewith declare that Money Order No. is sent by me for the purpose of

and is not intended for the purpose of speculation, placing savings or making investment in a foreign country.

I certify that this transaction in no way contravenes the act of March 5th, 1933, the executive order of March 10th, 1933 or any regulation issued thereunder.

(Purchaser's Signature)

(Date)

MI BOMO TOČNO IN HITRO IZVRŠILI VSAKO POŠILJATEV

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

Ne preveč in ne premalo, pač pa vse, kar je treba.

Te je nekaj čuden naslov, kaj ne prijatelji in prijateljice, pa res ničem mogel boljega in bolj primernega izbrati.

Danes sem sklenil povedati, da budi vse tako kot se spodobi, kajti če ni tako, je vse narobe in ni prav temu in ne onemu.

Nekdaj sem slišal zgolbo — ne vem, če je resniča; če ni resnična, je dobro izmisljena — in to zgodbo vam bom povedal. Potem pa sami presodite, če je naslov pravilen ali ne.

Najčetek, bil je priden in dečaven — se je poročil s premožno bobnico tujega rodu. Denarja je imela kot pečka, polegtega je bila pa skopa, da ji ni bilo para da le načrtuje.

Doma ni imel nobene besede, izven doma pa še manj, ker sploh nikam ni smel brez njenega dovoljenja.

Ko je prišel dan po poroki je om brezprezela, finančni department. Kontrolirala ni samo svojega denarja, pač pa tudi vsak cent, ki ga je on zasluzil.

</div

KRATKA DNEVNA ZGODBA

POSTENJAK SEM

Srečal sem tovariša iz prejšnjih let. Že dolgo je od tistega časa, ko sva tovarisevala. Visoke cilje, si je postavljali, v zvezde si jih je koval. Prve korake, sprva boječe, je zastavljal neizkušenec svojemu cilju nasproti. Krepko je že stopal nato. Dejal je, da se ne bo ozal ne na desno ne na levo dokler ne despe na vrh; tako navdušen je bil.

DEDŠČINA

ROMAN
IZ
ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

42

— Stari oče je tako odločil. — pravi Eva Marija vesela nad tem, da je stari oče tako želel. — Sploh pa sem gospodinjstvo že zelo omejila. Sobe starega očeta so vse zaprte in velike sobe za goste tudi, ker jih sedaj sploh ne potrebujemo. Odpustila sem že tudi nekaj služkinj in tudi druge stvari v marsičem omejila. Sicer mi mogoči dohodki dovoljujejo, da bi mogla imeti obsežno gospodinjstvo, toda ni po mojem okusu in si tako marsikaj prihranim tudi navzle temu, da Henrika v denarnih zadavah drži zelo kratko in mu moram jaz mnogokrat pomagati.

Vse to reče Eva Marija s tako odločnino glasom, da je Mertens moral vedeti, da se ne bo ravnala po njegovih zahtevah.

— Kako si srčna, Jolanda; lahko se smeješ. Tudi mene drži papa zelo kratko. Pomisli, niti tega mi ne dovoli, da bi šla na zimske športy v St. Moritz, kar mu je stari oče obljubil.

— Zelo žal mi je, Jo, ker vem kako rada bi šla.

— Seveda ravno sedaj ko je tukaj žalovanje tako neprjetno.

— Tvoj oče se bo že dal pogovoriti. Saj vem da ti je stari oče obljubil.

— Prosim, v plačilo za to, ker si ti imela z njim iti v Nauheim. In ker stari oče ne živi več, tudi ne more svoje obljube držati. Jolanda ima tudi tukaj dovolj priložnosti za zimski šport; snega je dovolj in se more voziti s sankami. In na majhnem jezeru v gozdu se more tudi dresati.

— O, Bog, papa; kako da bi mi vse to moglo nadomestiti St. Moritz!

Eva Marija se poslovi in naglo odide.

Doma je že Henrik težko čakal sestro. Pove mu, kak razgovor je imela s stricem in teto.

— Torej nič! Misliš sem si to. Torej bova prosila dr. Bernda, da to stvar izvede.

— Kaj drugega nama ne preostane, če hočemo izpolnit željo starega očeta.

Bratu je tudi povedala, da se je stric zagrozil, da ga bo pretepel. Jezen poskoči.

— Samo naj se pazi! Za to je treba dva — in prav gotovo bo on prej tepen kot pa jaz.

— Prosim te, Henrik, bodi pameten. Samo, da sem te posvarila, sem ti povedala. Nikar ne dovoli, da pride tako daleč. Tukaj je previdnost boljša kot pa junaštvo. Ako boš opazil, da te hoče teperi, zbeži.

Henrik stegne svojo močno postavo.

— Brez skrbi, Eva Marija; če se me dotakne, ga bom prikel za vrat in ga bom postavil pred vrata. Basta! S tem naj kar ne prične pri meni — pošasti! — pravi jezno.

Eva Marija vdihne.

Grozno je to, da si tako odvoden od njega. Danes bi mu mogla povedati nekaj pikrih, ki mu nikakor ne bi ugajalo, toda sem moral držati jezik z zobmi. Kazal se je kot našega dobrotnika in kakor da mora on določati, kakšne obleke potrebujem.

Henrik se zanimalo smje.

— O, seveda, ša to bi hotel, da bi tudi ti bila odvisna od nje. Ikhala Bogu, da temu ni tako in da sva saj tukaj na varneh.

Stari oče naju je samo hotel obvarovati pred Jolandino in Egonom in in slutil, da potrebuje mnogo več zaščite pred Mertensem.

Eva Marija ga smeja gladi po laseh.

— Pomisli: Jolanda se je potegnila za tebe in sicer s tem, da, kakor misli, zviš zelo lahkomšljeno in to ji je ugajalo.

Henrik se zasmie.

— To je zelo zanimivo! Toda Jolanda je neumna.

— Ne govoriti tega; s svojim modernim naziranjem je prišla nekoliko s tira. Ako bi imela koga, ki bi ji bil pojeni volji in bi imel do nje kak vpliv, bi postala še prav pametno dekle.

— Dobro, potem pa ji bova želela, da tega "koga" tudi najde. Toda Eva Marija, zdaj sem lačen kot pes.

Smeje ga prime okoli vratu in ga pelje v obedinico. Pri kosilu se z marsičem razgovarjata, toda sta zelo previdna, kadar je bil blizu mladi sluga Frie, ki je prinašal na mizo. Stari Hermann, ki je po smrti svojega gospodarja prevzel v vili Rodenberg mestno oskrbnika, ker se Eva Marija in Henrik od njega nista mogla ločiti, je jima rekel, da je Frie špijon ravnatelja Mertensa. Že večkrat ga je zalobil, ko je prisluškoval in je tudi opazil, da si je vse zapisal. Nekoč ga je tudi videl v parku z Mertensem in je videl, da je Frie iz svojega zapisnika bral poročilo Mertensa.

Hermann ni nikdar mnogo držal na Mertensa; pri Rodenbergu je bil v službi nad štirideset let in je prav spočetka doživel, kako se je Mertens prilil staremu gospodu. Videl je, da si je Mertens pri starem Rodenbergu dobil zaupanje samo s hinavčino.

Zato je bil Eva Marija in Henrik odkrito naklonjen. Zato si je mogel tudi dovoliti kako zaupno besedo in zato obema mirno reče:

— Frie je Mertensov plačanec, zato vaju prosim, da sta previdna, kajti ne sme ničesar videti, ne slišati, kar bi utegnilo biti važno za gospoda ravnatelja Mertensa.

Po tem sta se tudi razvvala in Frie je od tedaj naprej imel samo priložnosti poročati Mertensu kaj takega, kar naj bi izvedel.

Zopet je poteklo nekaj tednov. Še vedno je Henrik vsak teden ostajal po dve noči pri Berndu. In sumnja starega Hermanna, da Frie posluša v špijonira, se je izkazala za pravilno. O vsakem takem "izletu" je Mertens izvedel od Friea. Toda bilo je dobro, da je bil Frie špijon, zlasti še, ker sta Eva Marija in Henrik za to wederla. Ob njegovih navzočnosti sta mogla govoriti o stvareh, katere najsliši tudi Mertens.

Mertensu je bilo vseeno pretežko, da bi vedno zasledoval Henrika na njegovih potih in si je zato najel Friea pod pretvezo, da mora biti kot varuh natanko poučen o življenju svojega nečaka. Ker je Frie dobro plačal, je bil voljno orodje v njegovih rokah, ne da bi sluti, da mu je prišel stari Hermann na sled.

Kadarkoli je Henrik navidezno napravil izlet v mesto, se je vedno obnašal tako, da je Frie to opazil in delalo mu je veliko veselje, ko je videl, kako ga opazuje. Še vedno je stal avtomobil pod smrekami in Henrik se je držal vedno iste previdnosti, če je po pododu avtomobila šel v Berndovo stanovanje. In pogost sta z njega skrivališča videla služabnik Fries, kako je gledal za avtomobil.

Ker je Mertens zaradi večje gotovosti od Bernda vedno zahteval poročilo o lahkoživosti svojega nečaka in so se njegove izjavne vjemale s Friesovimi, je bil Mertens trdno prepričan, da se je Henrik vedno zahaval v mestu. Samo zelo nezadovoljen je bil, ker unicevanje, ki ga je divje življenje moralno prineslo s seboj, ni dovolj naglo napredovalo. Henrik se mu je zdel še vedno prezdržal, četudi je z veseljem svojemu "ljubemu stricu" igral komedijo. Ralf Bernd se je vedno trudil, da je dobil pri Mertenu vedno več zaupanja in se mu je zato pogost pokazal od take strani, da se je

skoro sramoval samega sebe. Toda zaradi Henrika je vse to z veseljem vzel nase. Mertens se je tudi v nepremišljenih trenutkih vedno bolj izdal, toda bil je vendar preveč zvit lisjak, kot pa bi dovolil Berndu, da vidi vse njegove karte, četudi je bil njegovo voljno orodje in ga je smatral za svojega bodočega zeta.

Vedno pogosteje je bil Ralf proti svoji volji povabiljen v vilu Melanijo. Če je le mogel, se je na način izgovoril, toda včasih je moral povabilo vendarle sprejeti. Jolanda je take ure porabila, kolikor je le mogla, toda v svojih željah ni prišla nikamor naprej. Pa bila je preveč osabna, da bi si bila priznala, da si ga še vedno ni pridobil. Kakor pa se je vedno pri Evi Mariji hvalila s svojim velikim uspehom, tako se je hvalila tudi pri starcih. In če jo je kdaj oče podražil zaradi Bernda in jo vprašal, kako stoji z Berndom, se je kazala zelo razumno in premišljeno.

— Nočem se prenagliš, papa, toda morem ti povedati, da mi bo vsak čas, kadar le hočem, razložil svojo ljubezen. Toda, kot rečeno, se mi prav nič ne mudri. Tudi ne sme imeti tako lahko; naj pa mi spazna, da je plen, katerega zasleduje, dragocen. Nekega dne pa mi boš vendarle moral podeliti svoj očetovski blagoslov. Ta dan pa bom jaz dočula.

(Dalje prihodnjič.)

Naši v Ameriki.

Teden je umrl v mestni bolnični skočil proti Žlogarju, da ga zgrabi za vrat, predno je Žlogar sprožil puško. Priča so tudi prej izpričevala, da je bil Painich način in da je Žlogarju večkrat grozil s smrto. Ker mu je krogla, katera je smrtno zadela Painicha, prestrela tudi prst na roki, ki je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ko je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami segal po Žlogarju, ki je postal strelni. Žlogar je pri izpričevanju izjavil, da je strelnil v silobranu in v podporo temu je obrobila dokazala, da je Painich večkrat Žlogarja pretepjal in da je slednji strelnil še potem, ko je bil v tem dokaz, da je z rokami